

Nr 26.

Av herr **Lindhagen**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 61, angående ytterligare anslag till flottans ersättningsbyggnad.*

Det måste finnas gränser för allt. Till och med för det som är av ondo och anses ej kunna undgås. Det bör, menar jag, väl finnas en gräns även för svenska folkets utarmande genom oavslåtliga upprustningar, sekunderade av tvångslagar av skilda slag. En ny värld kan aldrig av den vita rasen och allra minst i Europa uppbyggas utan omtanke på de andliga värdena utan på mobilisering även av sanningens makt, som ju Asiens många religionsstiftare och på samma gång statsgrundare ansågo vara det enda som kunde göra människorna och deras statsbildningar fria.

Jag har ej motsatt mig upprustningar. Men vidhållit och framfört den sjunde kolonnens, fredsaktivismens visshet att vid sidan om det andra världskrigets nedsjunkhet i terror måste åtminstone svenskarna såsom nu ensamma kallade och förpliktade *framtråda i världen såsom en andlig stormakt för fredens idé och dennas uppenbara förutsättningar.*

På höjderna i vårt land med sina många bekymmer har föga sympati stått till buds för det nödvändigaste av allt. Inom det svenska folkhavet förväntas däremot ett uppvaknande till en revolution mot den nuvarande undergången i världens styrelsesätt. Säkerligen hatas kriget och fruktas segerfreder med vissa »ve de besegrade» av alla folks stora befolkningslager, därför att de måste göra det.

Nu föreligger igen en proposition nr 61 om ytterligare anslag till flottans ersättningsbyggnad. Det väcktes tidigare en proposition om byggande av två större artillerifartyg av tung typ. Mitt enda inlägg under upprustningsdebatterna var att erinra om deras låga hastighet i jämförelse med stormakternas liknande fartyg. Det förra världskriget lancerade samma idé. Fabian Månsson fällde då det bevingade ordet: »De kunna ju icke ens fly».

Sedan återtog regeringen propositionen och föreslår nu i stället två mindre kryssare med större fart till en beräknad kostnad av 50 miljoner kronor vardera. Det betonas att därmed avses icke att föregripa en kommande prövning av frågan om de större artillerifartygen. Således en ny stegring i beredskapen. De förra kunna byggas på två och ett halvt år, vilket ju också är en lång tid, de större artillerifartygen kräva en vida längre tid.

Nu kan jag för min del icke vara med längre. Redan har motionsvis framkommit för första gången tvekan i riksdagen om regeringens upprustningsanslag. Det har sagts i pressen ofta att de urtima riksdagarna sakna arbete, fränsett utskotten visserligen. Vi uppbära våra arvoden, en åter-

kommande ordinarie sysselsättning. Vid plena bifalla vi inströmmande upp-
rustningar och skatter, som utgöra det oundvikliga påbrödet.

Här är väl i alla fall en uppgift under uppsegling för riksdagen att hava
en egen mening, ett ansvar inför svenska folkets utarmning ekonomiskt och
andligt genom krigen och segerfrederna. Redan i dag vänder även jag mig
mot det ifrågasatta byggandet av två lättare artillerifartyg. *Skälen äro många-
handa och komma att framläggas vid motionstidens utgång den 26 november.*
Denna dubblering sker därför, att det inträffat mer än en gång under de
två senaste urtima riksdagarna, att utskottet fattat beslut utan avvaktande
av motionstidens utgång samt kamrarnas talmän sedan ställt proposition
på ett avgörande av ett sålunda olagligen tillkommet utskottsutlåtande.

Det hemställes provisoriskt,

att regeringens proposition nr 61, såvitt rör byggandet av
två lättare artillerifartyg för en kostnad av 100 miljoner kronor,
icke måtte bifallas.

Stockholm den 23 november 1940.

Carl Lindhagen.
